Ostatnio natknąłem się na stronie Starostwa Powiatowego na artykuł odnośnie budowy nowej ścieżki rowerowej biegnącej wzdłuż ulicy Wolności w Będzinie. W końcu ktoś w gminie zauważył, że teren po zapomnianym tramwaju nr 25 można wykorzystać pod coś sensownego i zarazem pomysłowego dla mieszkańców nie tylko samego Będzina, ale także i powiatu. Jak wszyscy pamiętamy tramwaj nr 25 zakończył swój żywot 31 marca 2006 roku, po licznych negocjacjach, analizach czyli typowym zamieszaniu. Na marginesie warto wspomnieć, że w efekcie podpisania umowy między gminą Będzin, a Tramwajami Śląskimi, od 26 czerwca 2006 na trasie ponownie pojawił się tramwaj linii **25**, obsługiwany odremontowanym jako "zabytkowy" wagonem roboczym 4N. Tramwaj uruchomiony na trasie Będzin Muzeum – Grodziec Kopalnia kursował sporadycznie w egzotycznych godzinach (podobno służyć miał miejscowym dzieciom jako dojazd do szkoły) i niejako od początku jawił się jako chybiona inicjatywa, co zaowocowało jego szybką likwidacją parę miesięcy później, z końcem roku.

Dla niewtajemniczonych krótka historia linii 25, zaczerpnięta ze strony WPK:

22.01.1951 uruchomiony został pierwszy odcinek linii tramwajowej z Będzina do Żychcic. W pierwszym etapie linia (odgałęziająca się w centrum Będzina od linii czeladzkiej za mostem nad rzeką Czarną Przemszą) kończyła się przy browarze w Grodźcu. Dopiero w kolejnych etapach (**1955** do kopalni Grodziec i **1957**) przedłużono ją do Żychcic – na końcu trasy wybudowano mijankę. Po zlikwidowaniu wiaduktu kolejowego (linii piaskowej Siemonia – KWK Andaluzja) mijankę zamieniono na pętlę torową, co nastąpiło w połowie **1981** roku. W latach **1958-1964** oraz **1975-1978** dokonano całkowitej przebudowy układu komunikacyjnego w Będzinie usuwając tramwaje ze ścisłego centrum miasta i przerzucając je na szerokie arterie omijające śródmieście.

Trasą z Będzina do Żychcic kursowała linia **25** w następujących relacjach:

- Będzin Plac 3 Maja – Grodziec Browar (**22.01.1951-1955**),
- Będzin Plac 3 Maja – Browar – Grodziec Kopalnia (**1955-26.10.1957**),
- Będzin Plac 3 Maja – Grodziec – Wojkowice – Żychcice (**27.10.1957-20.09.1958**),
- Będzin Zawale – Grodziec – Wojkowice – Żychcice (**21.09.1958-31.10.1964**),
- Będzin Dworzec PKP – Małachowskiego / Modrzejowska – Grodziec – Wojkowice – Żychcice (**01.11.1964-ok. 1977/78**),
- Będzin Pętla Czeladzka – Grodziec – Wojkowice – Żychcice (**ok. 1977/78-20.07.1978**),
- Dąbrowa Górnicza Kopalnia Paryż – Będzin – Grodziec – Wojkowice – Żychcice (**21.07.1978-31.03.2006**).

Obsługę linii zapewniała od zawsze zajezdnia Będzin – najpierw stara, a później nowa (na Gzichowie).

25_l01

Zdjęcie 1 z 6

I tak po 4 latach miasto Będzin ropoczęło nową inicjatywę pt. budujemy nowe ścieżki rowerowe. Od jakiegoś czasu chodził mi ten pomysł po głowie, gdyż Będzin jako kulawy Zagłębiak nie oferuje zbyt wiele ciekawej rekreacji swym rdzennym mieszkańcom, więc zastanawiałem się dlaczego nikt jeszcze nie wpadł na pomysł podniesienia poziomu teżyzny sportowej miejscowego Będzinianina. I w końcu stało się. Szkoda, że cała inwestycja znalazła swój finał tuż przed samymi wyborami samorządowymi i ja odczytuję ją trochę jako zagranie pod miejscowego wyborcę, bez oczekiwanego finału – ale nie ma co narzekać. To sukces, że chodnikowa mekka Będzin może już wkrótce stanie się rowerową Holandią:) i chwała jej za to. Szkoda tylko, że gmina i powiat zabiera się trochę od d… strony za to wszystko, bo zapomniany szlak linii 25 to przede wszystkim łańcuszek wielkiej historii i to

powinno stać się mottem tego projektu. **HISTORIA**, a nie **BRUK**. Na szlaku lub w pobliżu niego (jeśli chodzi o gminę Będzin) mamy przecież takie zabytki choćby jak:

- zespół pałacowo-parkowy wraz z pałacem barokowo-klasycystycznym wybudowanym przez Kazimierza Mieroszewskiego na początku XVIII w.
- browar parowy założony w 1800 r. przez hrabiego Bonatiego, ówczesnego dziedzica miejscowości Grodziec
- willę ciechanowskich – pałacyk, łączący w sobie elementy architektury włoskiej i gotyckiej, wzniesiony w latach 40. XIX w. przez, Fryderyka M. Lanci'ego na zamówienie późniejszych twórców najstarszej polskiej cementowni w Grodźcu
- cementownię Grodziec uruchomioną w 1857 roku, która była pierwszą w Polsce (wówczas pod zaborem rosyjskim), a zarazem piątą cementownią na świecie, właścicielem był Jan Ciechanowski
- kościół Św.Katarzyny wybudowany i rozbudowany w latach 1726-1932
- kościół Św. Doroty wybudowany w 1635 roku na wzgórzu Przemienienia Pańskiego – dzisiejszej górze Św.Doroty
- willa Solvay z XIX w. wraz z sadem
- zespół byłej zabudowy KWK Grodziec z początku XX w.
- wieża ciśnień w Grodźcu

Mało aby stworzyć zabytkowy szlak dla aktywnych rowerzystów powiatu i nie tylko? Już wkrótce prezentacja projektu autorstwa **unReaL 12**. Serdecznie zapraszam.
wyświetleń: 56.6K